

ПРАВИЛНИК**ЗА ЗАКРИЛА И УПРАВЛЕНИЕ НА ОБЕКТИТЕ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ****ИНСТИТУТ ПО ФИЗИОЛОГИЯ НА РАСТЕНИЯТА И ГЕНЕТИКА****БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ****I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Този правилник урежда реда за закрила и управление на обектите на интелектуална собственост в Института по физиология на растенията и генетика (ИФРГ) към Българската академия на науките (БАН) (в съгласие с Правилника за закрила и управление на обектите на интелектуална собственост на БАН – ПЗУИС-БАН), които са създадени при изпълнение на задължения, произтичащи от трудови или други договорни правоотношения или върху които са придобити права по друг начин.

Чл. 2. (1) В съответните договори (трудови, граждански, докторантски и за обучение на стажанти или студенти, както и в договорите с други организации), по които страна е ИФРГ-БАН, се уреждат правата и задълженията на страните по повод създаването, закрилата и управлението на обектите на интелектуална собственост в съответствие с този правилник и действащото законодателство.

(2) В случаите в които договорите са докторантски и страна по тях е БАН, се прилага *ал. 1* на същия член, съгласно ПЗУИС-БАН.

Чл. 3. (1) ИФРГ-БАН е носител на права върху обекти на интелектуална собственост съгласно *чл. 1*, когато техният автор/изобретател е:

1. изпълнявал присъщите за длъжността му служебни задължения;
2. изпълнявал задължения извън посочените в *т. 1*, но те специално са му били възложени и от това се е очаквало създаването на изобретение;
3. използвал материални или финансови (парични) средства на БАН или нейно самостоятелно звено, или знания и опит, придобити в резултат на работата.

(2) ИФРГ-БАН може да бъде носител на авторски и сродни права върху създадено произведение, когато това е изрично предвидено в трудов или друг договор.

(3) Правата върху обекти на интелектуална собственост може да принадлежат съвместно на ИФРГ-БАН и автора/изобретателя, и на трети лица, когато това е предвидено в договора.

(4) ИФРГ-БАН е носител на правата върху обекти на интелектуална собственост, създадени от докторанти, студенти и специализанти през периода на обучението им,

(5) както и при участието им в проекти, включващи трети лица и в разработки, при които са използвани обекти, върху които ИФРГ има права, освен ако в договора е предвидено друго.

(6) При решение на ИФРГ-БАН за прекратяване на поддържането на действието на защитния документ за обект на интелектуална собственост, писмено се предлага на създателя на този обект безвъзмездното прехвърляне на изключителното право върху него.

Чл. 4. Правата върху обекти на интелектуална собственост, създадени извън условията на *чл. 3*, принадлежат на техните автори/изобретатели.

II. ПРОЦЕДУРА ПО РЕГИСТРИРАНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЪЗДАДЕН ИНТЕЛЕКТУАЛЕН ПРОДУКТ

Чл. 5. (1) При създаване на обект на интелектуална собственост (изобретение, полезен модел, промишлен дизайн и топология на интегрална схема), неговият автор(и)/

изобретател(и) уведомяват директора на ИФРГ-БАН с писмен доклад, съдържащ информация относно очаквания икономически ефект от реализацията, териториалния обхват на заявката (национална и международна) и възможността за пазарна реализация, към който прилагат формуляр по образец (*Приложение 1*).

(2) Докладът и формулярът съдържат кратко описание на разработката, идентификационни данни за създателя, източника на финансиране на разработката – по проект, по възлагане, със средства на ИФРГ-БАН, както и кратка оценка на икономическия потенциал на разработката, която включва посочване на евентуални пазари, потребители, партньори, конкуренти, когато такива са известни.

(3) Отговорникът по интелектуална собственост вписва доклада и формуляра в регистър за интелектуалната собственост на ИФРГ-БАН (*Приложение 2*).

(4) По преценка на директора на Института, може да се подаде искане в Патентното ведомство на Република България за предварително проучване на обекта на интелектуална собственост.

(5) В срок до 30 дни от внасянето на доклада и формуляра в деловодството, отговорникът по интелектуалната собственост изготвя доклад до директора на ИФРГ-БАН, съдържащ информация относно очаквания икономически ефект от реализацията, финансовите средства, необходими за издаването и поддържането на защитния документ, териториалния обхват на заявката (национална и международна) и възможността за пазарна реализация.

Чл. 6. (1) Всяко разпространение на материали, собственост на ИФРГ (напр. щамове микроводорасли, трансгенни линии и др.), се извършва въз основа на сключено Споразумение за обмен на материали (МТА) (*Приложение 3*).

(2) Споразумението за обмен на материали (МТА) трябва да включва всички условия за използване, разпространение и защита на материалите, като се осигурява съответствие с приложимите национални и международни закони и разпоредби.

(3) Материалите могат да бъдат предоставяни на други организации/партньори/физически и/или юридически лица само след подписване на МТА, което урежда правата и задълженията на страните по отношение на използването на материалите.

(4) Получателят е длъжен да използва материалите единствено за целите, посочени в МТА, и няма право да ги прехвърля на други лица/организации без предварителното писмено съгласие на ИФРГ.

Чл. 7. (1) Въз основа на информацията от доклада на автора/изобретателя и от доклада на отговорника по интелектуалната собственост, в двуседмичен срок от внасянето на последния, директорът на самостоятелното звено взема решение:

1. за подаване на заявка в Патентното ведомство, или
2. за отказ да подаде заявка в Патентното ведомство.

(2) В случаите на *ал. 1, т. 1*, директорът на ИФРГ-БАН, в двуседмичен срок уведомява за взетото решение Научния съвет. Разходите по процедурата подлежат на утвърждаване от Научния съвет на ИФРГ-БАН.

(3) В случаите на *ал. 1, т. 2*, директорът на ИФРГ-БАН в 3-дневен срок внася въпроса за решаване в Научния съвет, който се произнася в двуседмичен срок.

(4) Въз основа на взетото положително решение *по ал. 1, т. 1* или *по ал. 3*, отговорникът по интелектуална собственост подпомага автора/изобретателя при оформянето и подаването на заявката в Патентното ведомство и води кореспонденцията с него. Когато заявката е за изобретение, отговорникът подпомага автора/изобретателя при оформянето на описанието, патентните претенции и реферата.

(5) Директорът на ИФРГ-БАН може да възложи оформянето на заявката и воденето на кореспонденцията с Патентното ведомство на експерт от Единния център за иновации при БАН.

Чл. 8. Ако в тримесечен срок от внасянето на доклада на автора/изобретателя в деловодството, директорът или Научният съвет на ИФРГ-БАН, не вземат решение за подаване на заявката или отхвърлят предложението, правото на заявяване преминава върху неговия автор/изобретател.

Чл. 9. (1) Научният съвет на ИФРГ-БАН разглежда постъпили искания за предоставяне на лицензи за използване на обекти на интелектуална собственост, включително ноу-хау, към които се прилага мотивиран доклад и икономическа обосновка, както и копие от съответното Споразумение за обмен на материали (МТА), ако има такова. Решението се взема в срок до 20 дни след внасяне на искането. При положително становище, отговорникът по интелектуална собственост изготвя лицензионния договор. Директорът на ИФРГ-БАН може да възложи оформянето на договора на представител по интелектуална собственост или на експерт от Единния център за иновации при БАН.

(2) Предоставените лицензи се вписват в регистъра на интелектуалната собственост на ИФРГ-БАН. Отговорникът по интелектуална собственост извършва необходимите действия за вписването на лицензионния договор в Патентното ведомство.

Чл. 10. С правата върху обектите на интелектуална собственост, притежание на ИФРГ-БАН, се разпорежда Научния съвет по предложение на директора на самостоятелното звено.

Чл. 11. Решенията за използването на обекти на интелектуална собственост или за разпореждане с права върху тях при осъществяване на дейността на търговски дружества, създадени с участието ИФРГ-БАН, се вземат от Научния съвет на Института. Въз основа на решението се сключва договор, в който се уговарят всички условия.

Чл. 12. (1) Права върху обекти на интелектуална собственост се придобиват въз основа на решение на Научния съвет на ИФРГ-БАН.

(2) Придобитите права върху обекти на интелектуална собственост се вписват от отговорника по интелектуална собственост в регистъра на интелектуалната собственост на ИФРГ-БАН и се управляват по реда, предвиден в този раздел.

Чл. 13. Отговорникът по интелектуална собственост оформя и подава заявката в Патентното ведомство и води кореспонденцията във връзка с регистрацията. Регистрираните марки се вписват в регистъра на интелектуалната собственост на ИФРГ-БАН.

Чл. 14. Правилата на *чл. 5 – чл. 12* се прилагат съответно и при регистриране на нови сортове/линии растения.

III. УПРАЖНЯВАНЕ НА АВТОРСКИ И СРОДНИ ПРАВА

Чл. 15. (1) ИФРГ-БАН е носител и на авторски и сродни права върху произведения на науката, литературата и изкуството.

(2) Авторското право върху периодични издания, сборници, речници, енциклопедии, антологии, компютърни програми, електронни бази данни, каталози, колекции, албуми, дневници и др., създадени в резултат на възлагане по трудово правоотношение в ИФРГ-БАН или по поръчка на БАН, принадлежи на работодателя (поръчващия), освен ако писмено е уговорено друго.

(3) Работодателят има изключително право, без разрешение на автора и без заплащане на възнаграждение, доколкото в трудовия или друг договор не е уговорено друго,

да използва създаденото произведение за свои цели, както и да упражнява това право по начин и до степен, съответстващи на обичайната му дейност.

Чл. 16. (1) Придобиването и отчуждаването на имуществените и прехвърлимите неимуществени права се извършва въз основа на договор, одобрен от Научния съвет на ИФРГ-БАН по предложение на директора на ИФРГ-БАН.

(2) Договорът по *ал. 1* се вписва в регистъра на интелектуалната собственост на ИФРГ-БАН, като се посочват придобитите или прехвърлени права и срокът на договора.

IV. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ОБЕКТИ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 17. Обектите на интелектуална собственост на ИФРГ-БАН се вписват като дълготрайни нематериални активи в счетоводения баланс на Института.

Чл. 18. (1) При определяне на възнаграждението на автора/изобретателя се вземат предвид:

1. печалбата, реализирана от всички видове използване на обекта по време на действието на правната закрила;

2. ценността и търговското използване на създадения обект на интелектуална собственост;

3. приносът на работодателя/възложителя, като се вземат предвид инвестираните финансови и материални средства, знания, опит, персонал и друга помощ за неговото създаване.

(2) Приходите от използването на обекта на интелектуална собственост за всяка година от договорения период, се разпределят, както следва:

1. за автора/изобретателя или авторския колектив - в размер на 40%;

2. за ИФРГ-БАН - в размер на 60%.

(3) За обекти на интелектуална собственост със значителен научен принос, за които не е осъществено производствено и търговско използване, с решение на Научния съвет на ИФРГ или съответно на Управителния съвет на БАН, може да бъде определено еднократно възнаграждение на авторите/изобретателите по предложение на директора на ИФРГ-БАН, което се изплаща от партията „Интелектуална собственост“.

(4) Половината от средствата по *ал. 2, т. 2* се отделят за обособена партията „Интелектуална собственост“, с цел осигуряване на средства за закрила, управление и защита на интелектуалната собственост на ИФРГ-БАН. Научният съвет на ИФРГ-БАН приема правила за управление на партията.

V. РЕГИСТРИ НА ОБЕКТИТЕ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 19. Отговорникът по интелектуална собственост в ИФРГ-БАН създава и поддържа регистър на обектите на интелектуална собственост, в който се вписват: данните по **чл. 5, чл. 6, чл. 9 – 15** и **чл. 16, ал. 2** от настоящия Правилник, решението на председателя на Патентното ведомство за издаване и поддържане на защитния документ, сключените лицензионни договори, договори за продажби и др., за всеки обект на интелектуална собственост. За обекти на авторско право се отбелязва датата на създаване на произведението, като се посочва неговия автор.

Чл. 20. Единният център за иновации на БАН води регистъра на интелектуалната собственост на БАН и неговите самостоятелни звена.

Чл. 21. Отговорниците по интелектуална собственост в самостоятелните звена и в БАН предоставят информация на всеки 12 месеца на Единния център за иновации при БАН относно заявени или регистрирани обекти на интелектуална собственост.

VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА КОНФИДЕНЦИАЛНОСТ

Чл. 20. (1) Директорът на ИФРГ-БАН включва във всеки трудов, граждански, докторантски договор, както и **договор** за обучение, задължение на другата страна по договора за конфиденциалност за всички обстоятелства, станали известни в процедурата по регистриране, закрила и използване на интелектуалния продукт, което има сила в срок до 3 години след прекратяване на договора. При неизпълнение на задължението за конфиденциалност, Директорът предприема мерки за реализиране на дисциплинарна или имуществена отговорност за причинените вреди.

(2) Получателят е длъжен да пази в тайна всяка информация, свързана с Материала, получен по силата на Споразумението за обмен на материали (МТА), и да не я разкрива на трети страни без предварителното писмено съгласие на ИФРГ. Тези задължения за конфиденциалност остават в сила за срок от 3 години след прекратяване на договора или докато информацията не стане публично достояние, което от двете настъпи по-рано. Нарушаването на тези задължения ще доведе до предприемане на мерки за реализиране на дисциплинарна или имуществена отговорност за причинените вреди. След прекратяване на договорите по *ал. 1*, обектите на интелектуална собственост, създадени в изпълнение на същите, остават собственост на ИФРГ-БАН.

VI. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. За всички неуредени в настоящия правилник въпроси се прилага българското законодателство.

§ 2. Правилникът влиза в сила от деня на приемането му от НС на ИФРГ-БАН.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение 1. Формуляр за уведомяване.

Приложение 2. Образец на Регистър на обект на интелектуална собственост

Приложение 3. Споразумение за обмен на материали (МТА)